

D
E
N

S
O
M

H
A
R

M
E
S
T

N
Ä
R

D
E
N

D
Ö
R

V
I
N
N
N
E
R

Kristina Skantzé

Examensarbete

Kandidatprogrammet
Textilkonst

Högskolan för Design
och Konsthantverk

Göteborgs Universitet

2012

Handledare:
Lina Selander

Examinator:
Kari Steihaug

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

5.....DEN SOM HAR MEST NÄR DEN DÖR VINNER

Sammanfattning

7.....INLEDNING

Bakgrund, Syfte, Mål

8.....FRÅGESTÄLLNINGAR

10.....ARBETSPROCESS

Material, Metod, Inspiration

11.....STYGN, TANKAR, FIGURER

13.....VÄXLINGAR

13.....FÖREMÅL OCH BERÄTTELSE

16.....ANDRA PERSPEKTIV

21.....REFLEKTIONER

22.....BÖRJAN

Arvet
Köpet
Hittegodset
Presenten
Stölden

29.....PÅGÅENDE

30.....AVSLUT

31.....KROPPEN

Objekt, Tid
Dolores

35.....GLAS

36.....SAMMANHANG

38.....RESULTAT

41.....KÄLLFÖRTECKNING

Litteratur

DEN SOM HAR MEST NÄR DEN DÖR VINNER

Sammanfattning

Möjligheter och begränsningar, möten och motstridigheter. Att försöka ta plats i tid och rum, känna skuld och längta efter trygghet. Min utgångspunkt har varit ett utforskande av relationerna mellan mig och mina saker. Ägandet. Tankar som rört sig från personliga möten till tillhörighet i större sammanhang. Människor och förhållanden mellan person, kropp och föremål. Att minnas, hitta på, drömma och påverkas. Att alltid ha någon liten att sy på. Parallella historier. Uttryck och samtidighet. Förväntningar att leva upp till, att försöka nå fram och att värna det egna.

Sydda skulpturer eller dockor i relation till föremål ur mitt liv.

INLEDNING

Bakgrund Syfte Mål

Jag har ett vindsförråd fullt med saker i kartonger. Men i min vardag försöker jag att inte omge mig med speciellt mycket prylar. Ändå har jag ibland lätt att samla på mig sådant som jag tänker någon gång ska komma till användning. En del saker verkar omöjliga att göra sig av med av känslomässiga anledningar. Föremål som representerar minnen av något som varit, eller drömmar om något som hade kunnat bli. Möjligheter. De är arv och ansvar, sådant jag känner att jag borde. Förväntningar. De håller mig fången, förankrad. De påminner om orättvisor och ger mig dåligt samvete. De gör mig tacksam och skyldig. Sakerna skapar ett sammanhang i tid och rum.

Hur vävs föremålets historia ihop med den egna? Sådant man fått, köpt eller hittat. Ibland är det begagnat av någon annan. Historier blandas, eller pågår parallellt. Sakerna vi omger oss med berättar mycket om vilka vi är. De visar på yttre påverkan och förväntningar. De kan bära personliga minnen, drömmar och val. Föremål kan fungera identitetsskapande och bidra till en känsla av gemenskap.

Hur påverkar ägandet mina och andras relationer till föremål? I vårt samhälle har de allra flesta råd att äga mer än de behöver. Jag tror att många liksom jag har en dubbel känsla inför alla dessa saker. Ägandet som innebär sammanhang och en trygg utgångspunkt blir samtidigt en avskärmning och ett dåligt samvete. Nya saker kan öppna nya möjligheter, men fungerar samtidigt hämmande och gör en mindre fri.

I tidigare arbeten har jag funderat kring olika föremåls symbolladdning. De har ofta fått representera strikta sammanhang med tydligt oskrivna regler. Jag har arbetat med känslan av att vilja höra till men samtidigt stå fri. Att villigt inordna sig i förtryckande nödvändiga hierarkier. Att ängsligt snegla åt sidan och mäta sin egen självständighet mot andras.

I det här arbetet har jag fortsatt att undersöka mina egna och andra människors relationer till sina saker. Min utgångspunkt har nu varit hur dessa relationer påverkas av ägandet och vilka dubbla känslor och olika förhållningssätt de kan innebära. I viss mån har objekten fått komma att bli symboler, men framförallt har jag velat ta in fler aspekter och släppa fram de parallella och vitt skilda historier som föremålen kan bära. Genom att ge min egen fantasi utrymme har jag velat skapa något för andra att fundera, drömma och reflektera kring. I slutändan behöver det inte nödvändigtvis specifikt handla om föremål och ägande, utan snarare om de motstridiga känslor dessa och andra relationer och möten kan väcka.

Med sydda figurer och delar har jag försökt beskriva mina tankar och släppa fram nya frågor genom att sätta dockorna i relation till föremål jag har en personlig koppling till. Det har varit viktigt att arbeta i olika skalor för att utveckla egna textila skulpturtekniker vidare och att genom ett experimenterande arbetssätt få en större materialkänedom. Långsamheten i hantverket och omständigheterna kring utförandet har varit av stor betydelse. Tid och plats utvecklar tankarna såväl som sömnadsarbetet.

FRÅGESTÄLLNINGAR

Hur påverkas relationen till ett föremål av ägarskapet? Hur kan olika parallella historier kopplade till ett föremål mötas visuellt? Hur kan jag med textil skulptur beskriva känslan av att samtidigt bli begränsad och möjliggjord av ett föremål? Är föremålets faktiska berättelse av betydelse, eller blir det snarare en plats för fantasier om något som skulle kunnat ske? Kan jag ställa flera objekt mot varandra och låta dem ge varandra sammanhang, eller erbjuder de sammanhang nog i sig själva?

Dessa frågor ställde jag mig i projektbeskrivningen och de har funnits med under hela processen. Jag har inte funnit några absoluta svar, men de har hjälpt mig att vrida och vända på tankar och söka mig fram till uttryck och nya frågor.

ARBETSPROCESS

Material Metod Inspiration

Frågorna jag valde att utgå ifrån i mitt examensarbete är sådana som länge funnits i mina tankar. Mitt idéarbete är ofta en långsam process och det är svårt att säga när det börjar och slutar. Medan tankarna utvecklas arbetar jag hela tiden med händerna, så även det praktiska arbetet var igång redan innan projektbeskrivningen lämnades in. Genom att arbeta på flera delar parallellt blir motgångar lättare att hantera. En del påbörjade arbeten kasserar jag, men det mesta fortsätter jag på tills jag kommer fram till ett uttryck jag gillar. Skisser och prover blir för det mesta till färdiga arbeten.

Mitt största motstånd i arbetet har varit i slutskedet. Alltjämnt som delar tillkommit har jag försökt att sätta dem i relation till varandra. Det är både det svåraste och mest spännande momentet. Ju fler delar jag har desto större möjligheter och svåra beslut.

STYGN, TANKAR, FIGURER

Att alltid ha någonting att sy på har varit väldigt viktigt. Jag använder en långsam och omständlig teknik som ger mig mycket tid att fundera. Tankarna har framförallt rört sig kring min relation till mina saker och till ägande i allmänhet. Det finns hur mycket som helst att säga om det. Det handlar om upplevelser och relationer, drömmar och skuld. Ägande väcker starka och motstridiga känslor och tankarna har gått från smått till stort till smått igen. Vridandet och vändandet på perspektiven fastnar i de sydda skulpturerna. Det har blivit min arbetsmetod för att komma fram till uttryck som kan beskriva något större än frågorna jag inledningsvis ställt mig. Med små stygn har jag sytt stoppade figurer, dockor och kroppsdelar i infärgade tyger av olika kvalitéer. Oftast hårt packade med vadd så de blir fasta och stabila i formen. Det tar lång tid och ibland blir det många lager innan jag hittat rätt. Innanför den slutgiltiga näsan kan finnas flera misslyckade försök. De olika materialen ger olika förutsättningar och det tar tid att lära känna möjligheter och begränsningar. Jag har velat prova nya sätt att forma materialen med stygn och i det tidskrävande arbetet blir de små detaljerna av mycket stor vikt. Även genom färgningen och de skiftningar olika material erbjuder synliggörs nyanserna. Jag har arbetat både metodiskt och mer fritt och spontant i sökandet efter karaktär och uttryck. Sömnadsarbetet går ofta lätt att ta med och tid och plats fångas upp och blir betydelsefullt för den slutgiltiga figuren. Att sy i olika miljöer frigör nya tankar, öppnar upp för möten och ger mig perspektiv.

VÄXLINGAR

Jag tycker om att arbeta med olika moment parallellt. Det är bra att växla arbetsätt och material emellanåt för att kunna komma tillbaka med nya ögon. Som kontrast till det långsamma och försiktiga sömnadsarbetet har jag arbetat i träverkstaden med att göra tillägg till, eller med att transformera, vissa föremål. Jag har även experimenterat med tillverkning av porslinsögon. De skilda arbetsätten ger nya idéer och materialmötena i objekten öppnar möjligheter att arbeta med kontraster och sammanhang.

FÖREMÅL OCH BERÄTTELSER

Under processens gång har jag tagit in föremål i arbetet och skulpturerna har i relation till dessa så småningom byggt ett sammanhang. Föremålen kommer från min egen vardag. En del har jag haft undangömt på vinden i många år, annat är nästan nytt. Vissa saker har jag ärvt, annat är köpt eller upphittat. Mina relationer till dessa föremål ser väldigt olika ut, något som har varit viktigt i undersökandet av ägandets olika aspekter. Historierna i sig känns i slutändan inte relevanta att berätta, även om de varit viktiga för mig i arbetet. De har hjälpt mig att komma fram till de objekt skulpturerna och föremålen tillsammans utgör och som beskriver mina funderingar.

ANDRA PERSPEKTIV

Det är inte bara mina egna relationer till föremål och ägande som haft betydelse. Sömnadsarbete ger tid för samtal och jag har fått ta del av andras berättelser och tankar om sina saker. Jag har lyssnat och läst om föremåls identitetsskapande, symboliska och känslomässiga betydelser. De intryck som främst satt igång mina tankar har förutom personliga möten varit skönlitterära beskrivningar. Här följer några viktiga exempel:

I Jean-Paul Sartres *Äcklet* väcks starka känslor och existentiella funderingar hos huvudpersonen i mötet med vardagliga ting som för honom får oproportionerligt stor betydelse: *”Föremålen borde inte angå en eftersom de inte lever. Man begagnar sig av dem: de är nyttiga det är alltihop. Och mig angår de, det är outhärdligt. Jag är rädd att komma i kontakt med dem, alldeles som om de vore levande djur.*

*Nu ser jag: jag minns bättre vad jag kände här om dagen vid havet när jag höll i den där stenen. Det var ett slags sötaktigt illamående. Så obehagligt det var! Och det kom från stenen, det är jag säker på, det gick från stenen över i mina händer. Ja, så är det, just så är det: ett slags äckel i händerna.”*¹

Sara Stridsbergs *Darling River* handlar främst om relationer mellan människor där frågor om ägande blir kroppsliga och maktrelaterade. Om att vilja eller försöka äga en människa eller bilden av sig själv: *”Kvinnan i fotografiet eller boken får evigt liv men hon förlorar samtidigt sig själv i det ögonblick som ljuslågan exploderar framför hennes ansikte. Skönheten fångas upp av ljuset medan hennes själ hamnar emellan bilden och det den avbildar, vilket tenderar att göra henne rotlös och söka sig till fler professionella fotografer för att få med allting på bilden. Tiden går utanför bilden eller boken, men inuti bilden förblir kvinnan densamma, levande begravd i det plötsliga ljus som kamerans mekanik eller skriften utlöser. Vid konfrontation med speglar kan detta skapa förvirring.”*²

1 Sartre, Jean-Paul, *Äcklet*, [Ny utg.], Bonnier Pocket, Stockholm, 2012, s. 34-35

2 Stridsberg, Sara, *Darling river: Doloresvariationer*, Bonnier, Stockholm, 2010, s. 150

Bilderboken *Arthur och Clementine* av Adela Turin och Nella Bosnia har haft stor betydelse i arbetet. Den beskriver hur för mycket ägodelar kan döda kreativiteten. Ägandet dras till sina ytterligheter och vikten av balans i livet tydliggörs. En sköldpadda som byggt en skyskrapa på skalet kan inte röra sig, men en helt naken sköldpadda, utan något skal alls, är inte längre en sköldpadda.³

I *Gentlemen* av Klas Östergren byggs karaktärerna till stor del utifrån de föremål de väljer att omge sig med och som de använder i sin kommunikation med varandra. Detaljer som kan tyckas generella blir precisa när de tillsammans bygger en helhet.⁴

Även texter med poetiska, filosofiska och teoretiska reflektioner kring föremål har haft betydelse som inspiration. Peter Cornells *Saker* tar upp relativiteten i föremåls värde på en marknad, samt hur vardagliga ting kan synliggöras av att sättas i ett museisammanhang.⁵

I *Rummets Poetik* av Gaston Bachelard beskrivs byrålådan, en plats för hemligheter. Ett föremål i vilket man förvarar andra föremål. Om att öppna upp och stänga till: ”När möbeln är stängd, när intränglingarnas öron är tilltäppta av sömnen eller fulla av yttre ljud, när människornas tanke dröjer tungt vid något praktiskt ting.

Då utspelar sig sällsamma scener i möbelns salong, några figurer av ovanligt mått och utseende kommer fram ur de små spegelglasen.”⁶

Att höra andra människors associationer när de möter mina dockor ger väldigt mycket till arbetet. Det är spännande att observera hur de rör vid figurerna. Tiden det tar att sy och forma tror jag känns och jag tycker själv om att titta med händerna. Ibland kan det taktila komma fram även när man bara ser på ett objekt. Det är en känsla jag strävar efter då mina skulpturer inte skulle tåla att alla tog i dem. Men under arbetets gång är det viktigt att låta andras händer möta dem för att se reaktioner, och för att själv uppleva hur det känns när någon tar i dem.

3 Turin, Adela & Bosnia, Nella, *Arthur och Clementine, 1:a uppl.*, Carlsen/if, Stockholm, 1976

4 Östergren, Klas & Kjellman, Björn, *Gentlemen*, Bonnier Audio, Stockholm, 2005

5 Cornell, Peter, *Saker: om tingens synlighet*, Gidlund, Hedemora, 1993

6 Bachelard, Gaston, *Rummets poetik*, Skarabé, Lund, 2000, s. 125

REFLEKTIONER

Tankarna kring föremålen och ägandet har varit en styrande del av arbetsprocessen. För mig finns de tydligt även i resultatet, men där kan de röra sig mer fritt och olika perspektiv kan finnas parallellt. Hur hänger förhållanden till föremål samman med relationer till andra människor och till sig själv genom den egna kroppen? Förväntningar, förhoppningar och minnen. Hur söker och bygger vi identitet och sammanhang genom föremål? Hur kommunicerar och förändras vi genom dem? Reflektionerna handlar om specifika företeelser samtidigt som de beskriver större frågor.

När jag i ord ska beskriva mina reflektioner kring hur ägande påverkar relationer till saker utgår jag från tre faser: början, pågåendet och avslutet.

BÖRJAN

Tillfälligheter eller väntade överraskningar, medvetna överläggningar eller plötsliga infall. Hur ett föremål kommer i ens ägo kan få avgörande betydelse för hur relationen till det utvecklas. Det kan påverka vilken plats föremålet får i ens liv och hem, hur och i vilken mån man nyttjar det och hur man slutligen skiljs från det. Beroende på om man själv valt ut ett föremål att investera i, om man av en händelse kommit över något som väckt ett plötsligt begär, eller om man fått något till sig genom arv eller i gåva, blir känslan av ansvar inför föremålen olika. Man kan känna sig mer eller mindre fri i användandet av dem. Det kan göra det både nödvändigt och omöjligt att i ett visst skede skiljas från dem.

Arvet

Att bli tilldelad ett föremål genom arv innebär ofta ett icke självvalt ägande, även om det kan vara högst önskansvärt. Ett sådant föremål bär en historia man delvis känner och som kan upplevas personligt angelägen. Det kan ge en känsla av tillhörighet och sammanhang i tid och rum, men väcker troligtvis fler frågor om den egna bakgrunden än det ger svar. Det ärvda föremålet är bärare av minnen och mysterier som gör det oersättligt. Det kan bli något så högt värderat att man knappast vågar använda det i vardagen. De föremål som hamnar i vitrinskåp är ofta arvegods. De kan innebära en stark ansvars känsla, en vilja att förvalta föremålen i befintligt skick för att kunna passera vidare till nästa generation som antagligen kommer att göra likadant. Ett sådant förhållningssätt till ägandet ligger nära känslan av att ha någonting till låns och kan vara både betungande och trygghetskapande.

Arv kan också vara att som barn överta utslitna kläder av äldre syskon när de inte längre är moderna. Till dessa kan relationen bli närmast den motsatta. Då de är praktiska föremål, som inte förväntas förvaltas, utan brukas eller till och med förbrukas, används de fritt och respektlöst istället för att placeras bakom glas. I relationen till dessa föremål kan det ärvda upplevas som något frustrerande klistrigt och inlåsand, samtidigt som det i praktiken innebär en stor frihet.

Köpet

Tid att drömma och längta föregår ett planerat köp. Detta bygger upp förväntningar på vad ägandet av föremålet kan innebära. Det väntas tillfredsställa ett upplevt behov. Kanske genom en rent praktisk funktion eller som något underhållande, stämningsskapande eller socialt inordnande. Föremålet kommer i ens ägo genom att man själv förvärvar det. Genom att betala känns ägandet fastslaget och berättigat och gör det lätt att hävda gentemot eventuella anspråk. Ju längre man sparar till ett sådant föremål desto mer kommer man troligtvis att värna om det när man väl innehar det.

Ett köp kan också vara en impulsiv handling. De känslomässiga konsekvenserna av ett ogenomtänkt köp är svåra att förutse och kan ta sig vitt skilda uttryck. Man kan glädjas över att ha haft turen med sig och kommit över något angeläget och värdefullt i förhållande till priset. Men man kan också drabbas av ånger och besvikelse över att man lät sig förföras av ett första intryck som inte håller i sig. Kanske känner man sig girig eller slösaktig då man låtit det instinktiva begäret styra ens handlande. Ett sådant föremål kan man komma att förakta och det kan bli en lättnad att göra sig av med det.

Hittegodset

Att finna något längs vägen, på en vind eller i en soptunna kan sätta igång fantasin. Föremålet i sig, liksom platsen man hittat det på, ger ledtrådar till en berättelse, men lämnar stort utrymme för egna funderingar. Det är föremål med en historia, men då man inte har någon relation till tidigare ägare är det lätt att göra föremålet till sitt och förhålla sig fritt i användandet av det. Ofta är det föremål som befinner sig i gränslandet till att klassas som skräp. Det kan därför kännas som att man gör en god gärning i att ta till vara något som är på väg att förstöras, förfalla eller förglömmas.

Presenten

En present kan ses som en beskrivning av givarens syn på, eller förhoppning om, relationen mellan sig själv och mottagaren. Den kan berätta om längtan efter närhet, men kan också vara avståndstagande. Beroende på tidigare erfarenheter kan samma föremål uppfattas på många skilda vis, och olika personer lägger större eller mindre vikt vid presenternas uttryck, vilket kan leda till missförstånd. Gåvan kan också bli en stärkande länk mellan givaren och mottagaren och en påminnelse om ett kärleksfullt möte.

Ett föremål man fått i present kan göra att man känner ett ansvar gentemot givaren i hur man behandlar det. Det kan kännas som att man bör förvalta och uppskatta föremålet så som man förvaltar och uppskattar relationen till givaren, även om man inte gillar föremålet i sig. När relationen till givaren utvecklas eller upphör förändras även relationen till föremålet man fått. Presenter kan skänka värme och samhörighet, men kan också innebära en känsla av skuld eller missförstånd.

Stölden

Att tillskansa sig föremål utan tillåtelse från den förra ägaren leder oftast till skuldkänslor. Den nya ägaren kan ha svårt att berättiga sitt innehav inför sig själv och andra och föremålet blir en ständig påminnelse om ett handlande de flesta skulle motsätta sig. Det kan leda till lögner om föremålets historia och det egna ägandets inledande fas. Förhållningssättet kan innebära ett dåligt samvete gentemot den som blivit bestulen och en rädsla att bli ertappad och ifrågasatt. Detta kan leda till att man måste göra sig av med föremålet, kanske till och med genom att förstöra det. I vissa kulturer bestraffas man för stöld genom att få handen avhuggen.

Kombinationer

Ägandet kan inledas på många olika vis. Det kan även vara kombinationer av de exempel jag tagit upp. Oavsett vilket så är det betydelsefullt för relationen till föremålet. Liksom det första mötet med en människa ofta stannar kvar i minnet. Tid, plats och sammanhang fångas i föremålet och kanske framförallt relationerna till människorna som figurerar i situationen.

PÅGÅENDE

Vissa saker står i lådor på vinden, andra hängs fram på väggen eller slits i vardagen. Vissa föremål vill man bevara och förvalta precis som de är. Andra brukar man för en funktion och tillåter användandet att sätta sina spår. Vissa förändrar man medvetet och plötsligt, transformerar för att passa ens önskningar. En del föremål vill man stolt visa upp medan andra göms undan. Det man skäms över att äga men ändå av olika anledningar inte kan eller vågar göra sig av med. Det kan också handla om en idé om att sakerna någon gång skulle komma till nytta. Vissa människor fyller både hem och förråd till brädden medan andra försöker leva med ett minimalt ägande. Det kan handla om trygghetsbehov och frihetslängtan och att däremellan finna sin egen balans.

AVSLUT

Liksom att ägandet kan påbörjas på en mängd olika vis kan det avslutas på skilda sätt. Som jag beskrivit kan redan ägandets inledande fas förebåda hur relationen så småningom når sin ände. Att skiljas från ett föremål kan vara frivilligt eller ofrivilligt, plötsligt eller väntat. Tankar om föremålets fortsatta tillvaro kan ha stor betydelse för hur avskedet upplevs. Förlusten för den ene kan vara början för den andre. Ägandets avslut kan vara detsamma som dess inledning men utifrån en annan position. Förutom att skiljas från ett föremål genom att det går vidare i arv, försäljning, borttappande, bortskänkande eller genom att man blir bestulen kan avskedet även vara ett utplånande, att föremålet upphör att existera. Inget av detta behöver innebära att relationen till föremålet slutar att ha inverkan och betydelse i ägarens liv. Vissa saker glömmet man aldrig.

KROPPEN

Det känns obehagligt att prata om kroppen som ett föremål. Men nog är kroppen något materiellt som man innehar och som öppnar möjligheter och begränsar en i livet. I funderingar på hur man förhåller sig till föremål och ägande blir det intressant att även tänka på relationen till kroppen, både sin egen och andras. Kanske framförallt för att det är med kroppen vi möter föremålen.

Objekt, tid

Sömnadsarbetet är en kroppslig upplevelse och det direkta mötet mellan handen och materialet är viktigt för att lämna en förnimmelse av den upplevelsen i det slutgiltiga objektet. Jag har försökt beskriva relationer till föremål genom att göra nya föremål. Dessa har fått ta form av kroppsdelar och figurer som jag har försökt ge levande uttryck, men även de är ju döda ting. Kan kroppsdelarna väcka frågor om kroppen som objekt och samtidigt beskriva möten med föremål såväl sinnligt som socialt och personligt?

Kan man koppla människors olika syn på den egna kroppen till ägande av föremål? Ägandet av kroppen tar liksom allt ägande en gång sin början och pågår sedan en tid tills det tar slut. Under tiden hinner kroppen och relationen till den förändras och ifrågasättas av sig själv och andra. En del vårdar ömt sina ägodelar för att de ska hålla så länge som möjligt och skulle helst se att de inte förändrades alls. Andra ser dem som något att bruka fritt i så stor utsträckning de kan och räds inte slitage. Vissa anser sig ha rätt att göra anspråk på det som tillhör någon annan.

Dolores

Som barn var jag som besatt av grisar. Jag fyllde rummet med grisbilder och ritade mängder av egna. En sommar lånade vi en liten gris som fick namnet Dolores.

Svinet används ofta som symbol för frosseri, begär och orenhet. Begär är en stark drivkraft som kopplat till ägande blir totalt självcentrerad och ofta självgenererande. Om begäret tar över och börjar styra ens handlande kan man förblindas och bara vilja ha mer och mer.

Dolores betyder smärta. I Sara Stridsbergs roman *Darling River* med undertiteln *Doloresvariationer* beskrivs kroppsliga och sexuella begär. Kan man äga en levande varelse? Är husdjur ägodelar, och kan man i så fall även äga eller vara ägd av en annan människa?

GLAS

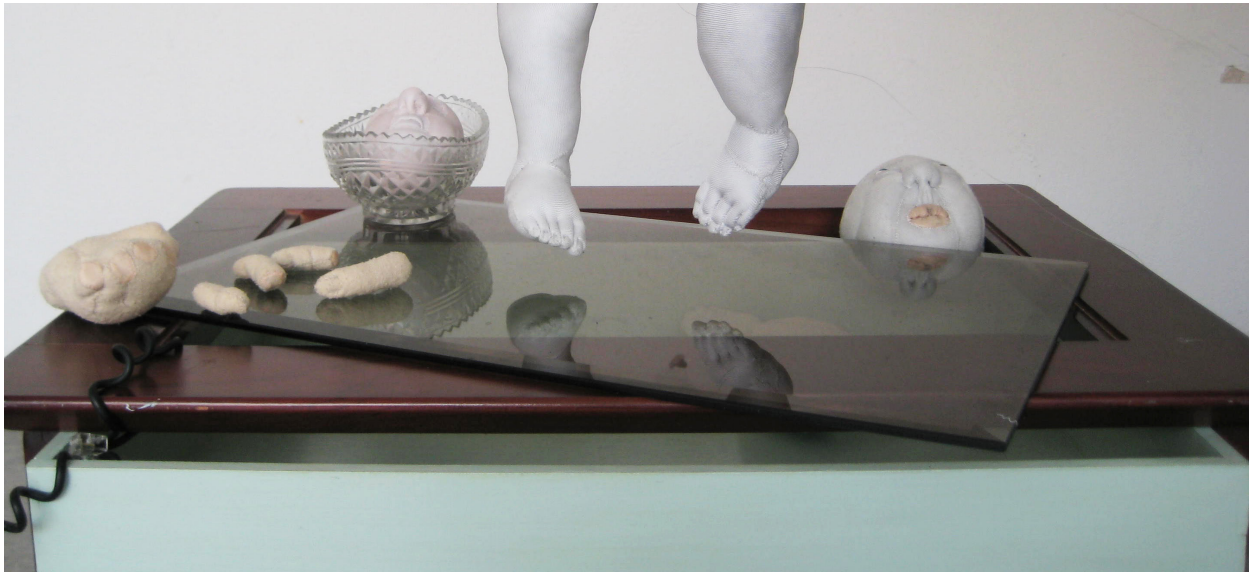
Ett föremål som är placerat bakom glas ska ses men inte röras. Det signalerar något exklusivt och ömtåligt. Liksom en museimonter eller ett vitrinskåp med finporlin och prydnadssaker. Helt alldagliga föremål kan synliggöras genom att placeras bakom glas.

En tavla med glas och ram uppmanar också till betraktande. Samtidigt som glaset kan lyfta fram och höja ett föremåls värde låser det fast det, skärmar av möten och fryser tiden. Glaset blir också ett fönster mot en annan värld. Fönstret utgör en tydlig åtskillnad mellan inne och ute. Det ger en glimt av något men utgör samtidigt en distans. Man kan bara ana det som finns på andra sidan, varken ljud, doft eller känsla slipper igenom. Det ger utrymme för fantasin, men kan samtidigt väcka begär och frustration över att man aldrig helt når fram. Glaset har också en speglade effekt. Man ser igenom, men man kan också ana bilden av sig själv på ytan och det uppstår en slags dubbelexponering.

SAMMANHANG

Synen på ägande skiljer sig mycket mellan olika kulturer, tider och individer. Det samhälle och sammanhang man växer upp i lägger grunden för den egna synen på ägandet. Jag har tagit del av andra människors tankar och förhållningssätt i frågan, men har framförallt utgått från personliga upplevelser och iakttagelser av synen på ägande i det samhälle jag är en del av. Något av det första man får lära sig i dagis är att skilja på mitt och ditt, men i Sverige finns också allemansrätten. Var och en förväntas äga vissa föremål, som dator och mobiltelefon. Genom de egna föremålen kan man bli en del av det gemensamma samhället, såväl praktiskt som socialt. Ett konsumtionsinriktat samhälle fokuserar på föremålets kortvarigt funktionella aspekter snarare än de långverkande emotionella. Allt fler prylar passerar allt färre händer. Gör det att föremål spelar en mer generell roll i människors liv idag? Vad händer med de känslomässiga banden till föremål när konsumtionstakten ökar? Vad gör förändrade relationsmönster till föremål med våra relationer till andra människor?

RESULTAT

Verket består av många olika delar som valts och gjorts utifrån tankar kring temat. Gamla föremål, vissa transformerade eller med nygjorda tillägg; ett glasbord, en tavelram och diverse småprytlar. Sydda skulpturer; ansikten, händer, fötter och vissa hela figurer.

De olika delarna förhåller sig på olika vis till varandra. Vissa hör ihop på ett bestämt sätt för mig medan jag inte fastslagit andras position. Jag har velat komma fram till en komposition där alla delar kan bidra till helheten som utgör en installation att betrakta ur olika vinklar. I ett annat sammanhang kan jag komma att förändra sammansättningen av delarna.

När jag läser min projektbeskrivning och ser på arbetet som successivt vuxit fram tycker jag att jag uppnått mycket av det jag ville. Jag har utvecklat tankarna kring temat och kommit fram till att det varit ett sätt för mig att försöka beskriva motstridiga känslor som dessa tankar väcker, men som även kan handla om andra möten och relationer. Jag har känt mig fri i experimenterandet med material och tekniker. Ju mer jag arbetar desto fler frågor och idéer till nya uttryck finner jag och det kommer jag att ta med mig i fortsättningen.

KÄLLFÖRTECKNING

Litteratur

Bachelard, Gaston, *Rummets poetik*, Skarabé, Lund, 2000

Cornell, Peter, *Saker: om tingens synlighet*, Gidlund, Hedemora, 1993

Sartre, Jean-Paul, *Äcklet*, [Ny utg.], Bonnier Pocket, Stockholm, 2012

Stridsberg, Sara, *Darling river: Doloresvariationer*, Bonnier, Stockholm, 2010

Turin, Adela & Bosnia, Nella, *Arthur och Clementine, 1:a uppl.*, Carlsen/if, Stockholm, 1976

Östergren, Klas & Kjellman, Björn, *Gentlemen*, Bonnier Audio, Stockholm, 2005

